

BLUMENTÁL

Ročník XXVI

Číslo 6

Jún 2015

Skúste a presvedčte sa!

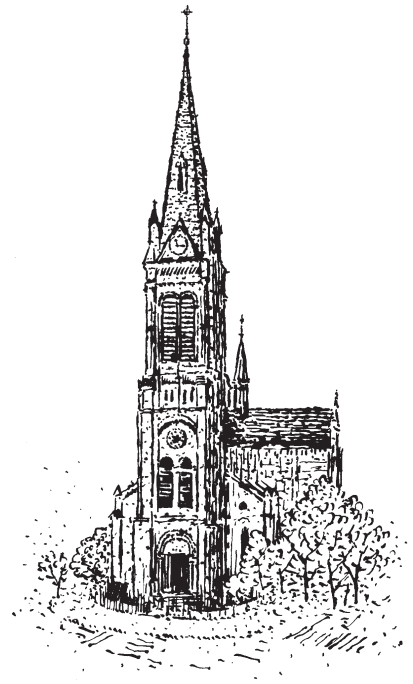
Ked' sme si v apríli pripomenuli 65. výročie *Barbarskej noci*, doteraz žijú pamätníci, ktorí uchovávajú vo svojich spomienkach, ako po násilnom odvečení rehoľníkov do sústredovacích táborov v mnohých ľuďoch okrem rozhorčenia nad barbarstvom totalitnej moci zavládol smútok a pocit prázdnoty. Tam, kde mládež s radosťou prichádzala na duchovné, športové a kultúrne aktivity v priestoroch oratórií, už viac nestretli otcov saleziánov. V školách zasa mnohí študenti cítili absenciu skúsených pedagógov z radov jezuitov, piaristov, františkánov alebo školských bratov. Vo farnostiach len s nostalgiou spomínali na ľudové misie a obľúbených kazateľov, akými boli viacerí pátri z rehole redemptoristov a lazaristov. Ružencové bratrstvá sa už nestretali so svojimi duchovnými vodcami z dominikánskych kláštorov. Nitrianska Kalvária už nemohla poslať do sveta zanietených misionárov verbistov, na ktorých bol náš národ taký hrdý. Keď v auguste 1950 prišiel rad aj na ženské kláštory, násilný odchod sestričiek sa zvlášť bolestne dotkol pacientov v nemocniciach, detí v siroťincoch, telesne alebo mentálne postihnutých v rôznych ústavoch. Prečo bolo mnohým ľuďom ľúto za týmito Bohu zasvätenými osobami? Dôvodov by sa našlo zaiste viac, ale dva z nich boli asi dominantné: ľudia si cenili špecifickú charizmu týchto rehoľných komunít a vážili si ich prácu nielen kvôli ich duchovným aktivitám, ale aj kvôli konkrétnym postavám z radov rehoľníkov a rehoľníč, v ktorých našli zosobnenie duchovného odkazu zakladateľov jednotlivých spoločenstiev.

Je tu však niekto, kto nám v našej vlasti aj vtedy – pred mnohými desaťročiami chýbal, a do istej miery stále chýba: rehole, ktoré majú prívlastok „kontemplatívne“. Z vyššie uvedených rehoľných zoskupení som totiž zámerne spomenul aj niektoré činnosti, na ktoré boli ľudia zvyknutí a mali ich v úcte: pedagogická práca, duchovné aktivity a akcie, služba v oblasti zdravotníctva alebo charity, atď. V čom konkrétne vedia ľudia osloviť tí, ktorí sa nevenujú vonkajšiemu apoštolátu a pred svetom sú skrytí za múrmi a niekedy doslovne aj za mrežami kláštorov? Aj ľudia vľaznejší vo viere alebo dokonca tí, ktorí majú predsudky voči Cirkvi, sa dokážu s uznaním vyjadrovať na adresu rehoľníkov, ktorí svoj život zasvätili službe iným. Ale ak sa niekto len ustavične modlí, adoruje alebo medituje, asi aj v niektorých veriach môže povstať otázka: aký je z nich „osoh“?

Z histórie vieme, že cisár Jozef II, ktorý veľmi nešťastne zasahoval do cirkevného života na území Habsburskej monarchie, nariadil zrušiť tie kláštory a rehole, ktoré sa nevenovali práci v školstve a v zdravotníckej oblasti. Iba čisto duchovná činnosť sa mu zdala zbytočná. V r. 1783 zrušil 738 kláštorov a v r. 1791 plánoval zrušiť ďalších 400 rehoľných spoločenstiev, ale mu v tom v r. 1790 zabránila smrť. Takto bola narušená kontinuita pôsobenia kamaldulov, kartuziánov, karmelitánov a aj niektorých ženských rádov. Prečo na rozdiel od Jozefa II. a jeho pragmatického a utilitaristického prístupu má Cirkev kontemplatívny život vo veľkej úcte? Veľmi zaujímavý pohľad nám ponúka expert na spirituálnu teológiu, už zomrelý kardinál Tomáš Špidlík. V knihe *K vyšším večiam jsem se narodil* riešil túto otázku v kapitole *Práce a kontemplanca*. Poukazuje na dve sestry, ktoré poznáme z Evanjelia – Martu a Máriu. Horlivá práca Marty reprezentuje aktívny prvok v Cirkvi, kým Mária, ochotne počúvajúca slová Majstra zasa prvok kontemplatívny. A Pán viac pochválil na prvý pohľad nečinnú Máriu za to, že si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme. Špidlík v tejto súvislosti spomína istého biznismena, ktorý veľmi aktívne podporoval jednu kontemplatívnu rehoľnú komunitu a mal na to zaujímavé zdôvodnenie: známa benediktínska zásada *Modli sa a pracuj!* totiž v istom zmysle zaväzuje všetkých veriach. Ale kým väčšinu kresťanov najmä laikov pohlcujú svetské práce a námahy, nie veľa času zvýši na modlitbu. Podľa vyjadrenia spomínaného podnikateľa je preto dobré, že sú v Cirkvi ľudia, ktorí tento náš deficit v duchovnom živote vykompenzujú práve sústredenosťou na modlitbu v prostredí klauzúry. V tomto jeho postoji je čosi opodstatnené. Ved' napr. sv. Arnold Jansen, zakladateľ známej misijnej Spoločnosti Božieho slova (verbisti), si bol vedomý toho, že misionári budú musieť byť nielen kňazmi, ale aj lekármi, učiteľmi, remeselníkmi v jednej osobe. Aby im poskytol silné duchovné zázemie, založil kontemplatívnu časť ženskej vetvy tejto rehole (podľa farby habitu známej aj ako tzv. ružové sestry), aby predovšetkým ustavičnou eucharistickou poklonou napomáhali dielu šírenia viery.

Ale kardinál Špidlík ponúka ešte závažnejší dôvod, ktorý zdôrazňuje význam kontemplácie: Slovo živého Boha, ktoré stvorilo tento svet, povoláva svoje vrcholné dielo – človeka, aby spolupracoval s Bohom na jeho veľkom projekte. Špidlík toto pozvanie na spoluprácu prirovnáva k majstrovi, ktorý poverí svojho žiaka, aby dokončil nama-

(Dokončenie na s. 7)

*Nahlas volám k Pánovi,
nahlas a úpenlivo prosím Pána;
nariekam pred ním a
rozprávam mu o svojom súžení.*

*Ja síce klesám na duchu,
ale ty poznáš moje chodníky.*

*Na ceste, ktorou sa uberám,
nastavili mi osídlo.*

*Pozrel som sa napravo
a videl som, že sa už nik
nepriznáva ku mne.*

*Nemám už kam sa uchýliť,
o môj život nik nestojí.*

*Pane, k tebe volám a hovorím:
Ty si moje útočisko a môj podiel
v krajine žijúcich.*

*Všimni si moju úpenlivú prosbu,
lebo som hrozne zdeptaný.*

*Oslobod' ma od prenasledovateľov,
lebo sú mocnejší ako ja.*

*Vyved' ma zo žalára,
aby som tvoje meno mohol velebiť.
Spravodliví sa zhromaždia vôkol mňa,
keď mi prejavíš priazeň.*

Žalm 142 – Ty si moje útočisko

Eucharistia – pilier života svedka

„...celý život Cirkvi v dejinách i v prítomnosti vrcholí v jedinom bode: v Eucharistii. Všetky teologické práce a školy, všetko skúmanie *Svätého písma*, všetky knihy a knižnice sveta, všetky kázne, konferencie a katechézy, všetky sviatky a liturgia, všetko smeruje k jedinému cieľu – priviesť človeka k osobnému stretnutiu s Kristom, pomôcť mu nadviazať kontakt so živým Ježišom, ktorý žije medzi nami v Eucharistii.“

Tieto slová Jána Chryzostoma kardinála Korca zarezonovali v homílii v rámci Celodiecézneho eucharistického dňa v roku Veľkého jubilea 2000 v Nitre na slávnosť sv. Cyrila a Metoda. Sú veľmi charakteristické pre neho a v podstate odhaľujú, v čom alebo lepšie povedané v kom bola a je jeho sila, ktorú musel prejavíť v rôznych etapách svojho života. Možno je to iným spôsobom vyjadrené to, čo povedal apoštol Pavol: *Viem, komu som uveril a som presvedčený...* (2 Tim 1, 12). Celý vývoj jeho myslenia na základe analýzy jeho diel z Knižnice viery poukazuje na jeho silnú vieru v neustálu prítomnosť Krista medzi nami, ba viac, na skutočnosť, že z neho, pre neho a skrze neho žijeme. Toto si musíme veľmi silne uvedomiť, ak chceme pochopiť celý jeho život, jeho myslenie a konanie. **Bezmedzná viera v eucharistického Krista.** Viera v „**Dar darov – Ježiš v Eucharistii**“ je odrazový mostík, po ktorom človek kráča k výšinám nebies. A iba ten, kto si uvedomuje tento obrovský rozmer dejín sveta a svojich dejín, dokáže všetko.

Počas exercícií vo Vatikáne v roku 1998 kardinál povedal: „**Ježiš je Božie Slovo, ktoré Otec daroval svetu. Keď sa Ježiš v Eucharistii rozdáva ako chlieb, keď sa dá naskrz porozlamovať, aby sa daroval ako živý chlieb ľuďom, potom jeho vzťah k nám neprestáva, lež ustavične zaznieva v jeho vlastnom slove.** Chceme toto slovo, slovo Eucharistie počuť? **Čítajme rozlúčkovú reč pri Poslednej večeri.** Keď budeme tieto slová počúvať a čítať s takou láskou a vierou, budeme počuť viac než len náuku o Bohu, ako by ju mohol vyjadriť nejaký hlboký človek. Ba budeme počuť viac než len *Ježišovú náuku* o Otcovi. **Budeme počuť to, čo tvorí obsah Eucharistie, teda to, čo hovorí Ježiš teraz v Cirkvi cez Eucharistiu, v ktorej dáva vyvieraf z najhlbšieho srdca svoju lásku k nám.** Preto zostáva Eucharistia trvalou pamiatkou v Cirkvi ako to najvyššie, čo nám Ježiš zanechal, čo slovami vysvetlil a vyjadril v rozlúčkovej reči pri Poslednej večeri“. Bez pretkania sveta Eucharistiou sa nič nedá vyriešiť.

Keď Ježiš prichádza vo svätej omši po slovách premenenia na oltár medzi nás, chce nadviazať a upevniť práve tieto slúbené kontakty, aby sme neboli sirotami a aby sme ostali v jeho láske. **Premenenie vo svätej omši neutvára len akúsi nehybnú Pánovu prítomnosť medzi nami, lež je to výzva od osoby k osobe – Pán nás volá a chce sa nám darovať.** Čo aké ticho panuje cez slávenie Eucharistie vo chvíli

premenenia, **mali by sme zachytiť práve toto Ježišovo volanie**, ktorým sa obracia na nás všetkých, medzi ktorých prišiel vo svätej omši vo svojej osobnej láske...

Eucharistia je základom pre všetko

Spojenie s Kristom v Eucharistii je základom činnosti, rovnako ako nespojenie s Kristom v Eucharistii je predpokladom neúspechu evangelizácie. Celú svoju náuku o Eucharistii, ale hlavne o jej chápaní kardinál zhrnul v knihe *O Eucharistii*, ktorá vyšla v siedmom roku Desiatročia duchovnej obnovy na Slovensku. Dielo má veľkú výpovednú hodnotu. Ide jednoducho o dielo, ktoré dokázalo osloviť človeka intelektuála, ale aj človeka, ktorý vo svojej jednoduchosťi „v zdravej sedliackej viere“ prijíma skutočnosť Eucharistie a nutnosť prichádzať k stolu Eucharistie. **Eucharistia sa stala srdcom kresťanského života.** Preto sa Cirkev vždy znova a znova vracala v hlboké učte k evanjeliu, k Božím myšlienkam zachyteným ľudským slovom, ale vracala sa znova k najživšej prítomnosti Krista, **vracala sa k Eucharistii ako k Obete i ako ku Kristovej prítomnosti.**

Ak chceme objaviť **ústredný bod a srdce svojho kresťanstva, musíme ho hľadať tam, kde je živý Kristus** prítomný s celým svojim dielom a poslaním, so svojou náukou a činmi, so svojím životom, so svojou smrťou, slávou a svätosťou. Aj my všetci musíme nájsť živé, tlčúce srdce kresťanstva. Týmto srdcom je Eucharistia, sviatostná obeta i obetná sviatosť. Svätá omša je stred, okolo ktorého sa spochiatku rozvíjal celý kresťanský život. Prví kresťania s radosťou lámali po domoch chlieb a s radosťou a s úprimným srdcom požívali pokrm, najmä v prvý deň týždňa sa schádzali na lámaní chleba, ako to čítame v Skutkoch apoštolov.

Vo všetkých nasledujúcich storočiach sa Cirkev zhromažďovala v chrámoch okolo eucharistického stola. Kresťanstvo

si s veľkou láskou udržiavalo tento dotyk s Kristom. Inak by sa bolo stalo len náukou, hnutím, filozofiou, ideológiou, organizáciou či spolkom. Ale Eucharistia je viac. Kresťania hlboko uverili pamätným slovám o Eucharistii, slovám jasným a plným nádeje: *Chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta* (Jn 6, 51); *Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom* (Jn 6, 56), bude žiť zo mňa, bude žiť naveky.

Samozrejme, že Ježiš nezostáva medzi nami tak, ako ho poznali apoštoli za pozemského života. Je to oslávený Pán, je to vzkriesený Kristus. Prítomný všade. Tak trochu spôsobom, ako sú všade prítomné elektromagnetické vlny. Tento oslávený Pán je natoľko premenený, že sv. Pavol apoštol o ňom hovorí, že Pán je Duch a tento vzkriesený Kristus sa nám dáva v podobách chleba a vína. **To to ústredné postavenie svätej omše, obety a hostiny, musíme oživiť a znova pochopiť a premodliť, zaradiť a s láskou prijať** do nášho osobného života a do nášho celého spoločenstva: vo farnostiach, v diecézach, vo svetovej Cirkvi, aby sme sa nepotulovali kdesi na periférii, ale aby sme vychádzali priamo zo žriedla kresťanskej existencie, a to je živá Kristova prítomnosť v Eucharistii.

Svätá omša zavŕšená sviatostným prijímaním je žriedlom a srdcom kresťanského života

Svätá omša nie je len pobožnosť, modlitba. Je to vrchol kresťanského života, **osobitné a tajomné stretnutie so živým a dobrotvým Ježišom, Pánom a Spasiteľom** ľudstva. **Svätá omša** ako obeta a rodinný stôl nám **sprítomňuje celý Ježišov život.** Je v nej zahrnuté tajomstvo vtelenia, veď Eucharistia je sviatosť skutočnej prítomnosti človeka Ježiša Krista v podobách chleba a vína. Cez neho, cez jeho telo a krv objímame Ježiša, Božieho Syna.

V bohoslužbe slova počúvame jeho náuku, sledujeme jeho myšlienky a jeho božský program, pozorujeme jeho dobrotivosť a lásku zavŕšenú jeho obetou na kríži za nás a víťazstvom nad smrťou.

Svätá omša je aj tajomstvom nášho sociálneho zjednotenia v obete jeho lásky

Je **našou rodinnou slávnosťou.** Okolo oltára sa zhromažďujeme ako okolo stola, prikrytého obrusom, na ktorom je chlieb a víno, dary našej rodinnej hostiny, kde úlohu otca vykonáva kňaz poverený pri vysviacke. Kňaz má byť na čele eucharistickej hostiny.

Svätá omša je slávnosť spoločenstva, slávnosť zjednotenia mnohých

Nie je to súkromná pobožnosť kňaza, preto kňaz nemá za normálnych okolností slúžiť svätú omšu sám.

Svätá omša je zhromaždenie pokrstených

Modlitby svätej omše vyjadrujú toto spoločenstvo od vstupu. Preto je svätá omša aj dnes ustavičnou sociálnou výzvou. Bolo by trápny nepochopením zúčastniť sa obety svätej omše a neodchádzať z nej s prehlbenejšou láskou k Bohu a k ľuďom.

Svätá omša je zriedlo našej katolickejšti, našej jednoty v Cirkvi

Je zriedlo kresťanského sociálneho života zjednoteného v láske. A tak celý život Cirkvi v dejinách i v prítomnosti vrcholí v jedinom bode: v Eucharistii. Všetky teologické práce a školy, všetko skúmanie Svätého písma, všetky knihy a knižnice sveta, všetky kázne, konferencie a katechézy, všetky sviatky a liturgia, všetko smeruje k jedinému cieľu, priviesť človeka k osobnému stretnutiu s Kristom, pomôcť mu nadviazať kontakt so živým Ježišom, ktorý žije medzi nami v Eucharistii.

Cez celý liturgický rok slávime tajomstvá Kristovho života, smrti a zmŕtvychvstania. Každá nedeľa je osobitnou slávnosťou týchto tajomstiev. Cirkev si veľmi želá, aby ani ostatné pobožnosti neboli izolované, ale aby sa zbíjali do tajomstva Eucharistie, aby v nás prehĺbali lásku k eucharistickému tajomstvu vykúpenia.

Aj všetky sviatosti, ako pramene milosti a zbožstvenia nášho života majú svoje završenia v Eucharistii. Krst je začiatok, Eucharistia vrchol, ponad ktorý v tomto živote nemožno ísť vyššie. Krst nám dáva právo zasadať za rodinný stôl Eucharistie. Eucharistické spoločenstvo mám umožňuje ustavičnú obnovu krstných sľubov a ustavičnú premenu života. Eucharistia oživuje sviatosť kňazstva i manželstva, ňou sa prehĺbuje sviatosť birmovania, oddávna je završením

sviatosti pomazania chorých, najmä ak sa podáva v hraničnej situácii ako viatikum, pokrm na cestu pri prechode do večnosti.

Kresťanský život sa nevyhnutne musel rozvinúť v dejinách, sformovali sa rozličné okruhy inštitúcií a činností od univerzít až po charitu. **Stred kresťanského života je jeden, stred Cirkvi je jeden**, cieľ je jeden – živý Kristus a spojenie s ním. A živý Kristus je v Eucharistii, v nej sa s ním spájame. Všetky inštitúcie a celá činnosť veriacych je požehnaním len vtedy, keď sa pohybuje po špirále, ktorá vrcholí v živéj Kristovej prítomnosti a v našom spojení s ním. Preto má v Eucharistii zriedlo všetka naša činnosť, aj naše vydávanie svedectva. Len z osobného vzťahu s Kristom a v spojení s ním môžeme o ňom vydávať účinné svedectvo.

Zo svätej omše odchádzame do sveta ako poslaní – idte v mene Božom

Ako apoštoli. **Mali by sme odchádzať plní viery a plní lásky**. Veriace generácie kresťanov vždy chápali toto vrcholné postavenie Eucharistie, osobitne v osobnom živote každého z nás v celom živote Cirkvi. Jedna z najzácejších kníh kresťanského života – Nasledovanie Krista vyjadruje túto neprevýšiteľnosť Eucharistie v živote. Vidí v nej spásu duše i tela, liek, ktorý uzdravuje slabosť, krotí vášne, mierni pukušenie, upevňuje vieru, dvíha nádej, roznečuje lásku a vlieva milosť, ved' Eucharistia je milosť sama. **Kto aspoň do istej miery pochopí, čím je Eucharistia, ten pochopí aj to, čo je najväčšie šťastie našich životov a života sveta.**

Konvertita Francúz André Frossard v knihe *Boh jestvuje, ja som sa s ním stretol* napísal: „Všetko, čo mi kňaz predkladal v kresťanských pravdách, som s ra-

dosťou prijímal. Učenie Cirkvi je pravdivé do poslednej čiarky, uvedomoval som si to pri každom riadku s rastúcou radosťou tak, ako plesáme s radosťou a nadšením, keď strela zasiahne priamo stred terča, jedine **Eucharistia ma prekvapila**, ale nie v tom zmysle, že by sa mi bola zdala neuveriteľnou, práve naopak, **udivovalo ma, že Božia láska si zvolila taký neuveriteľný prostriedok, aby sa nám rozdávala**. A nadovšetko ma prekvapilo, že si na to vybrala chlieb, ktorý je obľúbeným pokrmom zvlášť chudobných a detí. **Eucharistia bola najkrajším zo všetkých darov, ktoré mi kresťanstvo v takej hojnej miere predložilo**“.

Cirkev toto všetko vie, preto v konštitúcii *Svetlo národov* hovorí, že **Eucharistia je zdrojom a vrcholom kresťanského života**. Cirkev to však nespoznala len dnes. Vie to stáročia, vie to od Poslednej večere, vie to cez celé svoje dejiny a pri pohľade na ňu si to uvedomovali aj mnohí iní, čo žijú mimo Cirkvi, aj po moslimov. V knihe o živote trinásteho storočia uvažuje jeden moslim nad kresťanmi, ktorých stretol a pozoroval takto: „Viera kresťanov má v sebe čosi zvláštne, čím sa nemôže pochváliť nijaká iná viera. Je to blízke spojenie s Bohom, možnosť čerpať plným priehrštim z pokladnice Božej milosti“. **„Kresťania môžu,“** napísal tento moslim, **„kedy len chcú, prichádzať do styku so svojim Bohom.“**

A tak, na záver už iba jedno: **Keď prechádzame v našich dedinách a mestách okolo kostolov, spomeňme si, že v každom kostole pred oltárom svieti červené svetielko, ktoré nám hovorí, kto je na oltári prítomný**. Upozorňujeme už deti, že tam je prítomný Pán Ježiš. **Keby sme si všetci uvedomovali, že v každom katolíckom chráme je prítomný Ježiš, Slovensko by bolo šťastnejšie.** Daniel Dian

SRDCE HORIACE LÁSKOU

Láskou horiaci Ježiš, kiež by som ťa nikdy neurazil. – Je to jedna zo strelných modlitieb, ktoré sa veriaci katolíci po stáročia modlili a dodnes sa niektorí modlia prejavujúc tak úctu Ježišovmu Božskému Srdcu. Vyjadrujú mu tak vďaku za jeho nekonečnú lásku a za všetky dobrodenia, ktorými ich zahrňa.

Po mariánskom mesiaci máji vstupujeme do mesiaca zasväteného úcte Ježišovho božského Srdca. Cirkev prejavovala úctu k Ježišovmu Srdcu už v začiatkoch svojej existencie, no táto úcta sa veľmi rozšírila v stredoveku, zvlášť v XVII. storočí vďaka pôsobeniu sv. Jána Eudes (1601 – 1680) a najmä vďaka sv. Márii Margite Alacoque (1647 – 1690). Jej meno je neoddeliteľne spojené so šírením úcty k Božskému Srdcu po zjaveniach, ktoré mala ako reholníčka v kláštore v Paray-le Monial, pri ktorých ju Ježiš okrem iného žiadal aj o zavedenie sviatku Božského Srdca po oktáve Božieho tela.

Sviatok Božského Srdca začali sláviť vo Francúzku pravdepodobne v ro-

ku 1685. Prvé pobožnosti sa konali za účasti mystičky v kláštore v Para-le Monial 20. júla 1685 a potom 21. júna 1686 a zúčastnili sa ich sestry z tohto kláštora Navštívenia Panny Márie. Od tých čias sa už šírenie úcty k Ježišovmu Srdcu nezastavilo napriek všetkým protivenstvám, ktoré sa proti tomuto kultu objavili zvlášť v XVIII. storočí.

V roku 1765 posvätná kongregácia pre obrady potvrdila, že srdce je symbolom lásky. Hnutie jansenistov to chápalo ako modloslužbu, a pokladali za možné vzdávať úctu nie skutočnému srdcu, ale metaforickému. No pápež Pius VI. v bulte *Autorem fidei* potvrdil vyjadrenie kongregácie a vyhlásil, že úcta sa vzdáva srdcu *neoddeliteľne spojenému s osobou Slo-*

va. Pápež Klement VI. (1758 – 1769) 6. februára 1765 schválil v Poľsku arcibiskupstvu Najsvätejšieho Srdca sviatok Božského Srdca Ježišovho. Podľa zámeru pápeža sa mal sviatok rozšíriť na celú Cirkev v duchu hlavných zásad posolstva, ktoré dostala Margita Mária Alacoque, širiteľka úcty, ktorá v Cirkvi vždy existovala v rozličných formách a ktorá takto dostala novú orientáciu.

S vzdávaním úcty Ježišovmu Srdcu sa malo spájať nielen rozjímanie a adorácia Ježišovmu Srdcu, ktoré ľudia tak milovali, ale aj zadosťučinenie za urážky a nevďačnosť, a to najlepšie zdokonaľovaním vlastného života. Svätica hovorila, že „láska nás pripodobňuje“, to znamená, že Pán chce priviesť duše k veľ-

kodušnej láske, ktorá bude odpovedať na jeho lásku a vnútorne nás pripodobňovať nášmu božskému vzoru...

Úcta k Božskému Srdcu dosiahla vrchol v XIX. storočí a kláštor v Paray-le Monial neprestajne obliehali pútnici. V roku 1856 pápež Pius IX. zaviedol Sviatok Božského Srdca v celej Cirkvi. V tom čase s vlnou tejto úcty, ktorá zaplavila svet sa stavali kaplnky, chrámy, baziliky a svätyne zasvätené najsvätejšiemu Srdcu, umelci maľovali obrazy predstavujúce Božské Srdce horiace láskou umiestnené na hrudi Pána... Začala sa praktizovať pobožnosť prvých piatkov, vznikli litánie k Božskému Srdcu a mesiac jún zasvätili Božskému Srdcu, vznikali rehole a rehoľné spoločenstvá – mužské i ženské. Aby kult Ježišovho srdca prenikol do života veriaceho ľudu, z podnetu pápeža Pia IX. sa rozšírilo hnutie zasvätenia sa Ježišovmu Srdcu jednotlivcov, celých rodín ba i národov. Ježišovmu Srdcu sa dokonca osobne zasvätil aj ekvádorský prezident Gabriel Garcia Morena (1821 – 1875).

Aby sme nehovorili len o minulosti.

Je potešujúce konštatovať, že táto úcta žije aj v našom národe nielen množstvom chrámov s týmto titulom, ale aj s pobožnosťami prvých nediel, litánií k Božskému Srdcu v júni, napríklad aj v praktizovaní prvých piatkov. Mnohí kňazi by mohli potvrdiť, že v týždni pred prvými piatkami celé hodiny presedia v spovednici, kde prichádzajú veriaci, aby splnili jedno zo želaní Ježiša vyslovené svätej Márii Margite Alcoque, ktoré je spojené s dobre známymi prislú-

beniami každému skutočnému ctiteľovi Božského Srdca.

Je pre nás potešujúce konštatovať, že úcta k Ježišovmu Srdcu žije aj v našom blumentálskom spoločenstve. Nedovoľme, aby sa v nových podmienkach a v čase, keď sa na Cirkev doslova valí niečo viac ako nepriazeň médií a tých, pre ktorých sloboda ducha je synonymom absolútnej slobody nerešpektujúcej nijaké morálne zásady, úcta k Ježišovmu Srdcu vytrácala, a by sa raz aj na Slovensku udialo to, čo v doteraz katolíckom Írsku. Príležitosť máme aj tento mesiac potvrdiť, že sme národom, ktorý patrí Ježišovi a našej Sedembolestnej patrónke aj tým, že v hojnom počte po svätej omši budeme niekoľko minút venovať úcte Ježišovho Srdca pri modlitbe litánií. Vyslovíť „strelnú“ kratučkú modlitbu môžeme aj niekoľkokrát denne.

Sviatok Božského Srdca sa slávi v oktáve slávnosti Najsvätejšieho tela a krvi, pričom nasledujúca sobota je zasvätená spomienke Neпоskvrneného srdca Panny Márie.

Zdroj: Světlo č. 29/2009. Pripravila XD

NARODENIE JÁNA KRSTITEĽA

Keď sa čaká narodenie dieťaťa, všetci okolo sú naň veľmi zvedaví. Dieťa je aj pre samú matku akosi tajomstvom. Dnes už síce pred narodením dieťaťa dokáže medicína určiť, či to bude chlapec alebo dievča a odhadnúť aj niektoré jeho ďalšie telesné vlastnosti, ale zďaleka to nie je dokonalé poznanie osoby, ktorá sa má prejaviť len v budúcnosti.

A kiste však viac ako lekár i sama matka vie o nás Pán Boh. Dokonca vedel o nás ešte skôr, ako sme sa počali. Proroci Izaiáš a Jeremiáš zapísali Božie slová: *Skôr ako som ťa utvoril v matknom lone, poznal som ťa skôr, ako si sa narodil, zasvätil som ťa, za proroka národov som ťa ustanovil* (Jer 1, 4 – 10, Lk 1, 5 – 17).

S tým, že nás Pán Boh predpoznal, súvisí aj to, že pre každého z nás pripravil nejakú životnú úlohu. **Život sám je vlastne úloha, pred ktorú nás postavil Pán Boh, a ktorú máme vypracovať.** Pre svätca tohto mesiaca Jána Krstiteľa to bola výnimočná úloha: byť Pánovým predchodcom. No Pán má aj pre nás dôležitú úlohu. Krstom sme vstúpili do Božieho

kráľovstva a vieme fantastickú skutočnosť, že *aj ten najmenší v Božom kráľovstve je väčší ako Ján Krstiteľ.* Je úžasné, keď si to uvedomíme.

Dôležité pre nás je pýtať sa, čo chce mať z nás Pán Boh. Nežijeme sami pre seba, ale predovšetkým pre Pána. Iba tak môžeme byť šťastní, ak budeme naplňovať jeho plán s nami, čo svätý Augustín vyjadril slovami: *Nespokojné je naše srdce, kým nespočívne v tebe, Bože.*

Keď niekde cestujeme, zvykneme si prezrieť mapu. Niekedy sa stane, že si ju šofér vopred nepozrie a zabľúdi. No predstavte si, že by sadol do auta, no vôbec by nepoznal cieľ svojej cesty. Bez predstavy o cieľi sa nedá nikde cestovať. No koľkí naši súčasníci cestujú

životom bez cieľa?! Ludský život nie je nezávislá prechádzka svetom. Tak ako moderný šofér používa navigáciu GPS z družice, aj nám sa ponúka využitie navigáciu z neba: *Pánovo Slovo je svetlo pre naše nohy.* A tak Boží plán s nami spoznáваме nielen uvažovaním rozumom, ale aj počúvaním Božieho Slova. Keď sa na začiatku dňa modlíme, keď prichádzame do kostola, keď sa zúčastňujeme duchovnej obnovy či exercícií, máme sa pýtať: „Pane, čo chceš odo mňa? Čo mám robiť dnes, tento týždeň, tento rok? A čo ďalej v živote?“ Nie je vždy ľahké nájsť odpoveď, no nedajme sa odradiť pochybnosťami, dobrou radou nám môže pomôcť i spovedník.

Milí čitatelia časopisu *Blumentál*, pokúsme sa pýtať samých seba: „**Zamýšľam sa nad tým, čo chce odo mňa Pán Boh?**“ Pýtajme sa, pýtajme sa Nebeského Otca, pýtajme sa ho s dôverou, ako sa dieťa obracia na svojho otca či matku.

Ján Sitár, kaplán

MODLITBA

„Drahí bratia a sestry, dnes by som chcel pokračovať v zamyslení sa nad tým, ako modlitba a zmysel pre náboženstvo vždy patrili k človeku a sprevádzali ho počas celej histórie. Žijeme v časoch poznačených znameniami sekularizmu. Zdá sa, že Boh sa akoby stratil z pohľadu mnohých ľudí: stal sa pre nich skutočnosťou, voči ktorej zostávajú indiferentní. Zároveň však vidíme mnohé znamenia, ktoré svedčia o znovuzrození zmyslu pre náboženstvo, znovuoobjavení toho, ako je Boh dôležitý pre život človeka, o opätovnom nájdení túžby po duchovnosti, po prekonaní čisto horizontálneho a materiálneho pohľadu na ľudský život.“ Povedal na úvod katechézy o modlitbe 11. 5. 2011 na generálnej audiencii Benedikt XVI., dnes emeritný pápež a pokračoval:

„Pozerajúc do nedávnej minulosti vidíme, že sa nenaplnili predpovede tých, čo v čase Osvietenstva proro-

kovali koniec náboženstiev a oslavovali rozum oddelený od viery, rozum, ktorý mal rozohňať tmy náboženských do-

giem a rozložiť „svet svätosti“, navrátiac človeku jeho autonómiu, dôstojnosť a slobodu od Boha. Skúsenosť minulé-

ho storočia poznačená dvomi tragickými svetovými vojnami spochybnila pokrok, ktorý autonómia ľudského rozumu bez Boha mala garantovať.

Katechizmus Katolíckej cirkvi hovorí:

Stvorením Boh povoláva každé bytie z ničoty k jestvovaniu. Aj po tom, čo človek hriechom stratil podobnosť s Bohom, zostáva „na obraz“ svojho Stvoriteľa. Zachováva si túžbu po tom, ktorý ho volá k jestvovaniu. Všetky náboženstvá svedčia o tomto bytostnom hľadaní človeka (č. 2566).

Mohli by sme povedať – ako som už naznačil v predchádzajúcej katechéze – že od najstarších čias až po našu súčasnosť neexistovala žiadna veľká civilizácia bez náboženstva. Človek je zo svojej prirodzenosti nábožný, je homo religiosus tak, ako je homo sapiens a homo faber: *túžba po Bohu*, hovorí znovu katechizmus:

je vpísaná do srdca človeka, lebo človek je stvorený Bohom a pre Boha (č. 27).

Obraz Stvoriteľa je vtačený do jeho podstaty, a preto pociťuje potrebu hľadať svetlo, aby našiel odpoveď na otázky, ktoré sa týkajú hlbokého zmyslu existencie – odpoveď, ktorú nemôže nájsť sám v sebe, ani v pokroku alebo v empirickej vede.

Homo religiosus nepatrí len do starovekého sveta, je súčasťou celej histórie ľudstva. Práve vďaka tomu úrodná pôda ľudskej skúsenosti dala vyrásť rozličným formám náboženstva, ktoré sa pokúšajú dať odpoveď na túžbu človeka po šťastí, na potrebu vykúpenia a hľadanie zmyslu.

Človek digitálnej éry rovnako ako človek, ktorý žil v jaskyni, hľadá v náboženskej skúsenosti prostriedok prekonania svojej ohraničenosti a získania väčšej stability pre svoj neistý pozemský život. Okrem toho život bez horizontu večnosti postráda naplnenie a aj šťastie, po ktorom všetci túžime, a ktoré je spontánne orientované do budúcnosti, do zajtrajška, ktorý má ešte len prísť. Druhý vatikánsky koncil to zhrnul v deklarácii *Nostra Aetate*:

Ludia čakajú od rozličných náboženstiev odpoveď na skryté záhady ľudskej existencie, ktoré tak ako kedysi, i dnes hlboko znepokojujú srdce človeka: kto je vlastne človek, čo je zmyslom a cieľom nášho života, čo je dobré a čo hriešne, aký je pôvod a cieľ utrpenia, ako možno dosiahnuť ozajstnú blaženosť, ďalej otázka smrti, súdu a posmrtnej odplaty, a napokon najhlbšie a nevysloviteľné tajomstvo, ktoré obklopuje naše jestvovanie – aký je náš pôvod a kam spejeme (č. 1).

Človek vie, že sám nedokáže odpovedať na svoju hlbokú túžbu po poznaní.

Keď sa pokúša nahovárať si, že nikoho nepotrebuje, zisťuje, že sám sebe nestačí. Potrebuje sa otvoriť pre druhého, pre niečo alebo pre niekoho, kto mu dokáže darovať to, čo mu chýba: musí vyjsť sám zo seba v ústrety tomu, ktorý vie naplniť šírku a hĺbku jeho túžby.

Človek v sebe nesie zmysel pre nekonečno, nostalgiu večnosti, hľadanie krásy, potrebu lásky a tiež túžbu po svetle a pravde, ktorá ho dvíha k Absolútnu. Človek má v sebe túžbu po Bohu a vie,

akým spôsobom sa môže obrátiť na Boha: vie, že sa k nemu môže modliť. Svätý Tomáš Akvinský, jeden z najväčších teológov v dejinách, definuje modlitbu ako „vyjadrenie túžby, ktorú má človek po Bohu“. Táto prítlačivosť k Bohu, ktorú on sám vložil do človeka, je dušou modlitby, ktorá na seba berie rozličné formy a spôsoby podľa historického obdobia a konkrétneho okamihu, milosti, ba aj hriechnosti, v ktorej sa daný človek modlí. Dejiny ľudstva priniesli rôzne formy modlitieb, lebo človek rozvinul rozličné spôsoby otvorenia sa pre Boha a pre svet, ktorý ho presahuje: **modlitbu teda nachádzame vo všetkých náboženstvách a kultúrach.**

Drahí bratia a sestry, **modlitba nie je viazaná iba na osobitné okolnosti, ale nachádza sa v srdci každého človeka, v srdci každej civilizácie.** Samozrejme, keď hovoríme o modlitbe ako o skúsenosti človeka v zmysle homo sapiens, netreba zabudnúť na to, že **modlitba je vnútorným postojom viac než množinou foriem a zvykov**, spôsobom bytia pred Bohom skôr než uskutočňovaním kultu a vyslovovaním slov. Modlitba má svoje centrum a svoje korene v najväčšej hĺbke ľudskej osoby. Práve preto nie je ľahko vysvetliteľná a môže sa stať objektom nepochopenia a mystifikácií. V tomto zmysle môžeme chápať aj vyjadrenie „modliť sa je ťažké“.

Modlitba je skutočne exkluzívnym miestom darovania, túžby po Neviditeľnom, Neočakávanom a Nevysloviteľnom. Skúsenosť modlitby je preto pre mnohých výzvou, milosťou, ktorú si

treba vyprosiť, darom toho, na ktorého sa obraciame. V každom období dejín človek v modlitbe premýšľa nad vlastnou situáciou pred Bohom – vychádzajúc od Boha a so zameraním na neho. Uvedomuje si, že je stvorením, ktoré potrebuje pomoc. Nie je schopný sám v sebe dosiahnuť završenie svojej existencie a svojich túžob. Filozof Ludwig Wittgenstein pripomína, že **„modliť sa znamená cítiť, že zmysel sveta je mimo svet“**. V dynamike tohto vzťahu s tým, ktorý dáva zmysel existencii, s Bohom, modlitba nachádza jedno zo svojich typických vyjadrení v geste pokľaknutia. Je to gesto, ktoré v sebe nesie radikálnu rozporupnosť. Môžem byť donútený kľaknúť si kvôli biede či otroctvu, ale môžem pokľaknúť aj spontánne, aby som tak vyjadril svoju ohraničenosť, a teda potrebu druhého. Jemu chcem povedať, že som slabý, núdzny, „hriešnik“.

V skúsenosti modlitby človek vyjadruje celé uvedomenie si seba samého – všetko, čo dokáže pochopiť z vlastnej existencie – a zároveň sa celý obracia k Bytiu, pred ktorým stojí: obracia vlastnú dušu k Tajomstvu, od ktorého očakáva naplnenie najhlbších túžob a pomoc na prekonanie biedy vlastného života. V tomto pohľade na Druhého, v tomto obrátení sa k „Tomu, čo človeka presahuje“, spočíva podstata modlitby ako skúsenosti s tým, čo presahuje vnímateľný, materiálny svet. Ľudské hľadanie napokon nachádza svoje naplnenie jedine v Bohu.

Modlitba, ktorá je otvorením sa pre pozdvihnutie srdca k Bohu, sa tak stáva osobným vzťahom s ním. A aj keď človek zabudne na svojho Stvoriteľa, živý a pravý Boh nikdy neprestane povolávať človeka k tajomnému stretnutiu v modlitbe. Ako hovorí Katechizmus:

Tento krok lásky verného Boha je v modlitbe vždy prvý, krok človeka je vždy odpoveďou. Postupne ako sa Boh zjavuje a zjavuje človeka jemu samému, modlitba sa javí ako vzájomné volanie, ako dráma zmluvy. Táto dráma prostredníctvom slov a skutkov angažuje srdce. Odhaľuje sa v priebehu celých dejín spásy (č. 2567).

Drahí bratia a sestry, učme sa tráviť viac času pred Bohom, ktorý sa zjavil v Ježišovi Kristovi. Učme sa v tichu, vo svojom vnútri rozpoznávať jeho hlas, ktorý nás volá a vedie k hĺbkam nášho bytia, k zdroju života, k prameňu spásy, aby sme tak prekonali ohraničenie vlastného života a otvorili sa pre Božiu veľkosť, pre vzťah s ním, ktorý je Nekonečná láska.

Preložil Martin Kramara

Zdroj: Tk KBS 12. 5. 2011, zvýraznenie redakcia.

JE FÚZIA MODLOSLUŽBA?

Aj dnes sa hovorí o tom, že Cirkev má byť „otvorená svetu“. Čo znamená tento výraz? O akú otvorenosť sa máme snažiť, aby sme neupadli do nesprávnej úcty k svetu, v ktorom žijeme a pracujeme.

Začiatkom decembra t. r. si pripomenieme 50. výročie od ukončenia Druhého vatikánskeho koncilu. Iba tri mesiace od svojho zvolenia za pápeža 25. januára 1959 oznámil sv. Ján XXIII. (1958 – 1963) úmysel zvolať tento koncil, ktorý sa konal v rokoch 1962 – 1965. Jeho cieľom bolo, aby Cirkev pozorne skúmala „znamená“ čias, v ktorých kresťania žijú a majú ohlasovať radostnú zvesť. Podľa sv. Jána XXIII. sa koncilom mali dokorán otvoriť okná, aby do domu Cirkvi mohol prúdiť čerstvý vzduch, aby zmizol prach a vstúpilo svetlo. V tomto úsilí pokračoval jeho nástupca bl. Pavol VI. (1963 – 1978), muž dialógu v ťažkých časoch, ktorý zavŕšil dielo koncilu. Keď sa stal pápežom sv. Ján Pavol II. (1978 – 2005), vo svojej inauguračnej homílii v roku 1978 volal: „Nebojte sa! Otvorte brány Kristovi! Otvorte dokorán dvere Kristovi!“ Jeho výzvu zopakoval na začiatku svojej Petrovej služby aj Benedikt XVI. (24. 4. 2005). Súčasný pápež František stále hovorí o otvorenej Cirkvi, o otvorenej kresťanskej viere, o otvorenom kresťanovi.

Otvorenosť je jednou z podstatných charakteristík našej viery a nášho kresťanského života. Musíme si však dávať veľký pozor, lebo nie každý, kto hovorí o otvorenom kresťanstve, má jeho správne chápanie. Okrem toho k slovám treba pridať aj zodpovedajúce skutky (kresťanskej) lásky, ktoré majú hodnoverne svedčiť o otvorenej viere. Nie každý, kto navonok hovorí o otvorenom kresťanstve, je aj správne otvorený. Veľmi ľahko sa uzatvárame do svojich schém a do svojho „ja“. Vystáva teda otázka: O akú otvorenosť sa máme snažiť?

Na to, aby sme vedeli správne čítať

„znamená čias“, potrebujeme sa otvárať pôsobeniu Ducha Svätého. On je tým pravým „čerstvým vzduchom“ a „svetlom“! Iba s jeho pomocou môžeme správne prenikať k zmyslu vecí. On nás vedie k plnosti pravdy a ku Kristovi (porov. Jn 14, 15 – 17; 16, 13). Iba s jeho pomocou môžeme zostávať v Kristovi a napodobňovať nekonečnú Božiu milosrdnú otvorenosť voči každému človeku (porov. Jn 15, 9 – 17; 1 Jn 4, 7 – 10). Tento správny postoj otvorenosti nám ukazuje aj život prvých kresťanov, teda skúsenosť prvotnej Cirkvi, ktorú sprevádzali aj mnohé ťažkosti, ako o tom môžeme čítať v Skutkoch apoštolov.

Aj v súčasnosti, podobne ako v minulosti, sme vystavení jednému veľkému pokušeniu falošnej/nesprávnej otvorenosti voči svetu. Po poslednom koncile sa objavili hlasy, ktoré volali, že Cirkev sa tak otvorila svetu, že do nej až príliš prenikol jeho duch. V tých časoch, na Slávnosť sv. Petra a Pavla, apoštolov, 29. júna 1972 povedal bl. Pavol VI. veľmi vážne slová: „Satanov dym prenikol cez isté trhliny aj do Božieho chrámu.“ Svätý Ján Pavol II. nám často pripomínal, aby sme sa nepripodobňovali svetu odvolávajúc sa na slová sv. Pavla (porov. Rim 12, 2), ale aby sme sa pripodobňovali Kristovi, ktorého máme novým spôsobom ohlasovať svetu. Súčasný pápež František zase opakovane hovorí **jednoznačne „nie“ duchovnému zosvetšteniu** v našom živote (porov. *Evangelii gaudium*, 24. novembra 2013, b. 91; cit. Henri de Lubac, *Méditation sur l'église*, Paris, 1968, s. 321).

V čom spočíva toto duchovné zosvetštenie? Žiaľ, pribúda kresťanov, ktorí „navonok“ vyznávajú vieru v Boha, v Je-

žiša Krista, možno ju aj „navonok“ praktizujú, ale v skutočnosti uprednostňujú vo svojom vnútri životný štýl bez Boha, lebo „dnes sa tak žije“. Nechávajú prenikať do seba a do svojho života svet tak, že sa veľmi ľstivým a rafinovaným spôsobom dostáva na prvé miesto v ich srdci, ktoré má patriť Pánu Bohu, čo si ani nemusia uvedomiť. V tomto zmysle mi jedna pani nedávno povedala veľmi múdru vetu, ktorú počula od jednej rehoľnej sestry: „**Fúzia je modloslužba**.“ Nekritické splynutie so svetom a s jeho spôsobmi vyvoláva v ľudskej duši falošný a nebezpečný kult rozličných bôžikov tohto sveta, ktorý ničí človeka. Dosvedčujú to aj dejiny vyvoleného národa, ako sú opísané v starozákonných spisoch. Vždy, keď Izrael nerozvážne prijal životný štýl okolitých (pohanských) národov, viedlo ho to k modloslužbe (k falošnému kultu bôžikov – modiel) a k hriechnemu spôsobu života – predovšetkým k hriechom v sexuálnej oblasti (mnohoženstvo, cudzoložstvo a iné zvrátenosti) a v sociálnej oblasti (napr. zanedbávanie chudobných, vykorisťovanie slabých a pod.).

Aj my sa potrebujeme otvárať pomoci Ducha Svätého, aby svet nebol dušou nášho života, ale naopak, aby sme my boli *dušou tohto sveta*, ako ňou boli prví kresťania. Tak sa o nich píše v jednom ranokresťanskom spise z druhého storočia, ktorý sa nazýva *List Diognétovi*. Toto naše poslanie vo svete nám vyslovene pripomínajú dva dokumenty Druhého vatikánskeho koncilu: Dogmatická konštitúcia o Cirkvi (*Lumen gentium*, b. 38) a Dekrét o misijnej činnosti Cirkvi (*Ad gentes*, b. 15). Ak nebudeme verní tomuto poslaniu, hrozí nám, že sa spreneveríme našej viere i Pánovi, ktorý si nás vyvolil, aby sme prinášali jeho radostnú zvesť do sveta skrze náš život v pravej láske a pravde. **ThDr. Michal Vivoda**

SVIATOSŤ ZMIERENIA DOMA U BEZVLÁDNEHO

Je všeobecne známe, že sviatosť zmierenia sa vysluhuje v kostole alebo v kaplnke v spovednici, ktorá je na to určená. Nie je to len zvyk alebo nejaká dobre mienená rada, ale je to predpis z cirkevného práva, ktorý v kánone 964 jasne hovorí, že „*Vlastným miestom na vysluhovanie sviatostnej spovede je kostol alebo kaplnka a že spoveď sa nemá vysluhovať mimo spovednice bez oprávneného dôvodu*“ (porov. kán 964, § 1 a § 3).

Jeden z vážnych a oprávnených dôvodov, kedy sa môže, ba aj má vysluhovať sviatosť zmierenia mimo spovednice, je situácia, keď je veriaci chorý a nemôže prísť do Božieho chrámu na sviatostnú spoveď.

Často sa stáva, že pri rozhovore najmä so staršími ľuďmi vyjde najavo situácia, ktorá ma podnietila napísať aj tieto riadky. Niekedy príde do kostola starší človek, ktorý ledva kráča, pretože je

skúšaný chorobou a starobou. Na jednej strane sa raduje, že môže pristúpiť k sviatosti zmierenia, ale na druhej strane má obavy, či vôbec bude vladať prísť domov, keďže s vypätím všetkých síl prišiel do chrámu.

Podobný prípad sa stáva, keď je chorý a starý človek odkázaný na pomoc rodiny, ktorá ho do chrámu priveje iba raz za čas – a aj to iba na veľké sviatky, niekedy iba dvakrát do roka.

Keď sa týchto veriacich opýtam, prečo si radšej nezavolali kňaza k sebe domov – veď kňaz ľahšie príde za chorým, ako chorý za kňazom, tak na moje veľké prekvapenie sa veľmi často stretám s odpoveďou: „A to sa môže? Môžem si zavolať kňaza hocikedy, keď potrebujem? Veď kňazi chodia za chorými, iba keď zomierajú...“

Milí čitatelia, drahí veriaci! Využívam teraz aj túto formu, aby som mohol vysvetliť určité skutočnosti, ktoré je dobré poznať.

Ak je veriaci chorý alebo poznačený vysokým vekom a túži prijať sviatosť zmierenia, je tu oprávnený dôvod, aby kňaz prišiel do jeho prístrešku, teda pria-

mo k nemu domov. Návšteva kňaza ne znamená, že dotýčaný veriaci už zomiera. Návšteva kňaza v byte chorého nie je ničím nezvyčajným, za čo sa treba hanbiť, ale je to aj prejav viery, že chorý túži prijať sviatosť.

Neraz sa stáva, že pri návšteve chorého v nemocnici sa dozviem, že nebol na sviatosť zmierenia už rok alebo dva roky, ba dokonca aj päť a viac. Na moju otázku, prečo si nezavolať kňaza domov, aby ho vyspovedal, dostávam aj odpoveď, že stále dúfali, že sa im stav zlepší a že pôjdu do kostola, preto nechceli unúvať kňaza, aby prišiel. Ale tu treba poznamenať, že ak starý a chorý človek doma leží už niekoľko mesiacov ba i rokov, asi ťažko vstane z lôžka a hneď pôjde do Božieho chrámu na svätú spoveď.

Aj naša farnosť Blumentál každoročne pred veľkými sviatkami – pred Veľkou nocou i pred Vianocami – vyhlasuje vo farských oznamoch informáciu, že je možné navštíviť chorých a nevládných veriacich aj v ich domovoch a vyslúžiť im sviatosť. Rovnako viem, že podobné oznamy sa vyhlasujú v každej farnosti nielen v našom dekanáte, ale v celej Bratislavskej arcidiecéze i mimo nej.

Tu si dovoľím povzbudiť najmä vás, ktorí pravidelne chodievate na sväté omše – príbuzní, či priatelia ťažko chorých, ktorí sú pripútaní na lôžko. Skúste vašich chorých povzbudiť, aby sa nebáli zavolať si kňaza do svojho prbytku, aby im vyslúžil sviatosť. Veď aj náuka cirkvi nám hovorí, že *Každý veriaci po prvom prijatí najsvätejšej Eucharistie je povinný aspoň raz do roka pristúpiť k svätému prijímaniu a toto prikázanie sa musí splniť vo veľkonočnom období, ak sa z oprávneného dôvodu nespĺní v priebehu roka v inom čase* (porov. Kán. 920 – § 1 – 2). Preto povzbudte tých, ktorí sú doma a už nemôžu prichádzať do Božieho chrámu, aby sa rozhodli prijať sviatosť aj doma. Vyhneť sa potom mnohým sklamaniam a ťažkostiam vo svedomí, keď človek pripútaný na lôžko aj túži po sviatosťoch, ale možno nemá odvahu poprosiť o návštevu kňaza. Rovnako sa vyhneť aj veľmi smutnej situácii, keď často príbuzní zanedbajú starostlivosť o dušu chorého a pri nahlasovaní pohrebu povedia, že zomrelý nebol zaopatrený sviatosťami, hoci už niekoľko mesiacov ležal bezvládnym doma...

Je naozaj smutné, ak pri zapisovaní

do matriky my, blumentálski kňazi, zistíme, že zomrelý je náš farník, ba dokonca býva v dome, kam pravidelne, každý piatok chodievame za iným chorým, no za ním nás nikto nikdy nezavolať.

Veľmi povzbudzujem každého, kto číta tieto riadky – či už človeka pripútaného na lôžko, ale aj zdravých, ktorí sa starajú o chorého – aby sme pamätali nielen na telo, ale aj na dušu.

Naozaj, zavolanie kňaza, aby vyslúžil chorým a bezvládnym sviatosť zmierenia, je dostatočným dôvodom na to, aby sa to udialo aj v domácich podmienkach, nielen v kostole.

O možnostiach návštevy chorých – či už pravidelne (na prvé piatky) alebo v čase pred veľkými sviatkami, alebo aj v mimoriadnych prípadoch – informujte sa vždy u vášho pána farára, do farnosti ktorej patrí váš dom. A som si istý, že kňaz po dohode presného termínu, ktorý najlepšie vyhovuje chorému, príde s veľkou radosťou a vyslúži potrebné sviatosť, aby chorý pocítil silu pre svoju dušu. **Stanislav Čúzy kaplán**

(Dokončenie zo s. 1)

ľovanie už začatého obrazu. No ak žiak nepozná majstrovu ideu, nech plátno radšej neberie do rúk, lebo dielo vo forme skice nepochopí a namaľuje niečo úplne iné. V tomto kontexte by som rád spomenul anekdotu o robotníkoch, ktorým dal majster do ruky výkres, aby začali s prácou, kým on odbehne na niekoľko hodín za inými povinnosťami. Aké veľké bolo jeho zdesenie, keď sa vrátil na stavenisko a zistil, že tam, kde mal byť postavený vysoký komín, robotníci namiesto toho vykopali hlbokú studňu. Na rozdiel do tohto úsmevného príbehu nám vo svete hrozí reálne riziko, že toľko budeme „otáčať“ Božími plánmi, až napokon naša práca akokoľvek namáhavá sa ukáže ako deštruktívna. Ako môžeme budovať tento svet, keby sme nielenže nepoznali Božie plány a zámery, ale dokonca ich ignorovali a robili si veci po svojom?

V tomto mesiaci máme v našej farnosti dve nedele v znamení radostnej slávnosti prvého svätého prijímania. Zároveň nás očakáva krásny sviatok Božieho Tela. Dôležitý aspekt eucharistického kultu, akým je adorácia, ktorou sa klanáme Kristovi prítomnému medzi nami pod spôsobom chleba, je pravidelnou súčasťou nášho duchovného života vo farnosti každý týždeň. Nieкто vydrží v modlitbe a v adorácii niekoľko minút, nieкто aj celé hodiny. Budme vďační za dar, akým sú v Cirkvi komunity, kde v skrytosti kláštora modlitba a adorácia je ich trvalou činnosťou a poslaním. Práve oni nás učia, ako uprostred tohto sveta správne uchopiť Božie plány do svojich rúk. Augustiniánsky mních Tomáš Kempenský v klenote duchovnej literatúry – v diele *Nasledovanie Krista*, venoval poslednú IV. knihu téme Eucharistie. Takto vyjadruje svoju túžbu po zjednotení s Kristom: „Občerstvi ma, lačného žobráka: rozpál moje

chladné srdce ohňom svojej lásky, osviet moju slepotu jasom svojej prítomnosti... Povznes moje srdce k nebu a nedaj mi blúdiť v nepokoji zeme.“

Ak pre nás žijúcich uprostred hluku sveta je veľkou posilou hoci len kratučká modlitba alebo poklona pred bohostánkom, akým veľkým duchovným bohatstvom, z ktorého čerpáme aj my, musia disponovať Bohu zasvätené osoby, ktoré podľa svetských meradiel nezaraďujeme medzi tzv. činné alebo aktívne rehole, a predsa vykonávajú jednu z najzávažnejších a najvznešenejších činností – klaňajú sa Bohu a kontemplujú jeho prítomnosť medzi nami. Učme sa od nich, že ak chceme niečo dobré v tomto svete vykonať a po sebe zanechať, urobíme veľmi správne, ak sa inšpirujeme slovami 34. žalmu: *Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán; šťastný človek, čo sa utieka k nemu.*

Váš blumentálsky farár Branislav Čaniga

Farská knižnica informuje

Občas sa mi stane, že som presýtená nejakou témou, s ktorou sa častejšie stretávam. Pripadá mi núdne čítať vo všetkých novinách i na internete rovnaké komentáre na udalosti alebo osobnosti, ale naopak musím konštatovať, že mám v posledných mesiacoch slabosť na myšlienkový svet pápeža Františka. Aj preto ma veľmi potešila nová publikácia o ňom: **Elisabette Piquénová – František: život a revolúcia (Spolok sv. Vojtecha, Trnava, 2015, 375 s.)**.

Argentínska novinárka pozná osobne pápeža Františka ešte z obdobia, keď bol biskupom a neskôr kardinálom. Bola v Ríme, keď bol zvolený za pápeža a keď večerným Rímom zaznelo prvý raz jeho meno. Jej radosť a nadšenie cítiť zo stránok jej knihy ešte aj teraz, keď podrobne opisuje tieto situácie. A opisuje nielen túto udalosť, ale množstvo ďalších, pred i po. Jej svedectvo je hodnoverné a veľmi podrobné. Kniha je viac ako životopis a viac ako politický komentár. Je to svedectvo, veľmi zaujímavé svedectvo o práci Ducha Svätého v živote jedného juhoamerického jezuitu, ktorého rodinné korene siahajú do Talianska.

Je až neuveriteľné, čo všetko sa zmestí do života muža, ktorý je najprv milované dieťa svojich rodičov, starostlivý brat svojich súrodencov, milujúci vnuk svojich prarodičov, obľúbený spoločník, vyhľadávaný kamarát, pevný v predsavzatiach, ale neodsudzujúci slabších a horších. Priestor, ktorý venuje duchovným veciam vo svojom živote, je vždy primárny a dominujúci, preto je úplne prirodzené, že počuje tichý Boží hlas, ktorý ho volá do svojej vinice. Napriek počiatocnému

(Dokončenie na s. 8)

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po - Pi: 9,00 - 11,00 h; poobede Po - Št: 14,30 - 16,30 h; telefón (kancelária): 55 56 23 19, 0904 555 566; zaopatrovací mobil: 0948 313 363 (služi výlučne na zaopatrovanie chorých).

SVÄTÉ OMŠE

Aktuálny omšový poriadok a spovedanie pozri v rubrike **OZNAMUJEME**.

• **neďeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (maď.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; 18,00 h (len v utorok a piatok); • **v sobotu:** 6,30; 18,00 h; • **sviatok v pracovný deň:** podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** podľa oznamov.

Počas školského roka:

sv. omša pre mládež utorok - 18,00 (spieva zbor Běčkari)

sv. omša pre birmovancov piatok - 18,00 (spieva mládežnícky zbor)

sv. omša pre deti neďeľa - 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

• vo **všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a v utorok a piatok aj pri sv. omši o 18,00 h; • v **prvopiatočnom týždni** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h; • v **sobotu** po skončení rannej sv. omše, ktorá začína o 6,30 h a večer pri sv. omši o 18,00 h;

• v **neďeľu dopoludnia** pri sv. omšiach o 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 h.

FATIMSKÁ SOBOTA

6. 6. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe posvätného ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 20. 6. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

• v **strediu** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • vo **štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

• **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný lístok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

• **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz s psychológom a raz s lektorom prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia snúbencov sú v pondelky o 18,00 h - jednotlivé dátumy nájdete na farskej webovej stránke. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša.

• **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všedné dni na fare. V pondelky, utorok a stredy o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNIŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

• **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 - 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
• **sociálna:** Po 9,00 - 11,00 h;
• **právna:** v stredu 15,30 - 17,30 h, 1. a 3. štvrtok 9,00 - 11,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretá v prvý štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návštevu a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA JÚN

Všeobecný:

Aby emigranti a utečenci našli prijatie a dôstojné zaobchádzanie v krajinách, do ktorých prišli.

Evanjelizačný:

Aby osobné stretnutie s Ježišom vzbudilo v mnohých mladých túžbu odovzdať mu vlastnú existenciu v kňazskom alebo v zasvätenom živote.

Úmysel KBS:

Aby nás adorácia posilnila vo viere v eucharistickú prítomnosť Krista, ktorého Najsvätejšie Srdce si v tomto mesiaci osobitne uctieva.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

4. 6. Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi - slávnosť

12. 6. Najsvätejšieho Srdca Ježišovho - slávnosť

13. 6. Nepoškvrneného Srdca Panny Márie

23. 6. Narodenie Svätého Jána Krstiteľa - slávnosť

29. 6. Neďeľa - Sv. Petra a Pavla, apoštolov - slávnosť

OZNAMUJEME

- **litánie k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu** sa budeme modliť počas celého mesiaca v Po - Pi po svätých omšiach o 6,30 a 16,30 h, v sobotu o 17,45 a v neďeľu po svätej omši o 16,30 h;
- **svätá omša z príležitosti rekoлекcie kňazov dekanátu Bratislava - stred bude 1. júna o 9,00 h v našom chráme;**
- **omšové úmysly** na júl sa budú zapisovať v utorok 2. júna od 16,00 h v seminárnej miestnosti farského úradu na Vazovovej 8;
- **Slávnosť Najsvätejšieho tela a krvi Pána, prikázaný sviatok 4. júna**, sväté omše budú o 5,45, 6,30, 9,00 školská, 10,30, 16,30 (s procesiou) a 19,00 h;
- **celobratislavská slávnosť Najsvätejšieho tela a krvi Pána: v neďeľu 7. 6. 2015** bude svätá omša na Primaciálnom námestí o 10,30 h. Predsedať jej bude Bratislavský arcibiskup metropolitá Mons. Stanislav Zvolenský. Po skončení svätej omše bude **procesia s Oltárnou sviatosťou**. Všetkých srdečne pozývame. Zároveň pripomíname, že predpoludňajšie sväté omše na území Bratislavy majú byť ukončené do 10,00 h. Preto aj v našom kostole **sväté omše o 10,30 a 12,00 h nebudú;**
- **sväté omše na prikázaný sviatok svätých apoštolov Petra a Pavla** (pondelok 29. júna) budú o 5,45, 6,30, 9,00 (školská), 10,30, 16,30, 18,00 a 19,00 h.

(Dokončenie zo s. 7)

nesúhlasu matky Jorge nasleduje volanie a verne rozvíja svoje talenty v ceste za Kristom. Ideál sv. Ignáca je najbližšie jeho vnútornej energii a silám. Poznáva ho a snaží dokonale naplniť na všetkých miestach, kam ho počas života jeho predstavení pošlú. Nie vždy to bolo ľahké a už vôbec nie vždy to bolo ľubivé dajú. Ale Duch Svätý si ho ďalej viedol a starostlivo formoval, okrasával všetko zbytočné, falošné a povrchné. Z diaľky sa zdá jeho kariéra priamočiara a závrtná, ale z jednotlivých kapitol sa dozvedáme aj o jeho neistotách, smútkoch a tmách. Bol veľmi jednoduchý v komunikácii s ľuďmi všetkých stavov, a to bolo a je pre neho veľmi charakteristické. Vie hovoriť rečou, ktorej všetci rozumieme, lebo bytostne cítime, že je autentický a jednoduchý.

Mnohé príbehy a okamihy z jeho života sú v tejto knihe prvýkrát publikované, autorka si dáva záležať na vysvetľovaní jednotlivých reálií, ktoré nám Európanom nemusia byť hneď jasné. Kniha je napísaná veľmi dobrým štýlom, jej preklad je svieži a moderný, veľmi dobre čitateľný. Nezáleží na jej hrúbke a počtu strán, ani si to neuvedomíte a zrazu budete na jej konci. Je to kvalitná publikácia na poličke našej farskej knižnice, všetkým odporúčam.

Monika Šandorová

Blumentál, vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bratislava Blumentál, Vazovova 8. **Zodpovedný redaktor: Xénia Duchoňová. Cenzor: Branislav Čaniga. Spolupracovníci:** Ján Sitár, Martin Majda, Daniel Dian, Stanislav Čúzy. S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave zo dňa 16. 12. 1997 č. 4264/97. Príspevky v rozsahu maximálne dve normostrany, návrhy a pripomienky k farskému časopisu môžete dať v zalepenej obálke do sakristie farského kostola alebo do farskej kancelárie pod zn. časopis Blumentál, resp. poslať na **mailovú adresu: blumdux@centrum.sk**. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy príspevkov. Sadzba: Forma, s. r. o. Tlač: VEDA, Bratislava. **Internet: www.blumental.sk.**